

Jytkä

Sillä sinun
työsi on tärkeä

AMMATTILIITTO
JYTYN JÄSENLEHTI
3/25

Kaisa Spies
auttaa Kouvola
kansain-
välistymään
Sivu 18

Tekoäly
kirjoitti
kolumnin
Sivu 34

Tarvitseeko
olla huolissaan,
jos tekoälyn
käyttö ei ole
vielä rutiinia
ja sen käyttö
epäilyttää?

Sivu 6

Kone ja ihminen

JytyBest-jäsenristeily
2.-4.10.2026

Hiio hoi, JytyBest-risteily kutsuu!

Syksyllä 2026 nostetaan yhdessä purjeet ja seilataan upealla Jyty-porukalla Tukholmaan. Lähdä mukaan!

#JytyBesteily

JYTYBEST-RISTEILY eli tuttavallisemmin #JytyBesteily 2.-4.10.2026 on merellinen seikkailu, jossa yhdistyvät huvi, hyöty ja timanttinen seura. Luvassa on unohtumaton jäsenristeily täynnä iloa, yhdessäoloa ja Jyty-henkeä.

Laivana on Silja Serenade, ja suuntaamme Helsingistä Tukholmaan ja takaisin. JytyBest-risteilylle voivat osallistua kaikki jytyläiset.

Paikkoja risteilylle voi varata oman yhdistyksen kautta marraskuusta 2025 alkaen. Yksittäiset jäsenet pääsevät ostamaan risteilypaikan maaliskuusta 2026 eteenpäin.

Lisätiedot ja hinnat: jytyliitto.fi/jytybestristeily

Kuka tämän kirjoitti?

MYÖNNÄN: kokeilin tämän tekstin tekemistä aluksi tekoälyllä, mutta jätin sen lopulta käyttämättä. En siksi, että kirjoitus olisi ollut huono – päinvastoin. Se oli timanttinen.

Vai onko tämä sittenkin tekoälyn tuotosta? Ja onko sillä edes väliä, tietääkö lukija, mikä on ihmisen ja mikä koneen kirjoittamaa? Tekoälyn ideahan on helpottaa työntekoa: säästää aikaa, sujuvoittaa prosessia ja parantaa laatua. Tästä on hyötyä myös lukijalle. Win-win.

Silti minua häiritsee, jos en tiedä, onko jonkun sisälön tekemisessä käytetty tekoälyä. Miksi? Onko syynä muutosvastarinta, pelko? Pelkäänkö, että tekoäly on minua parempi, vie työni? Sehän on idearikkaampi, järjestelmällisempi, luovempi ja takuulla virheettömämpi kuin minä ikinä – ja on AINA empaattinen, kärsivällinen ja hyvällä tuulella.

Tietohallintoasiantuntijamme Ville antaa sivulla 11 rohkaisevia neuvoja tekoälyn käyttöön. Hän kannustaa kokeilemaan, missä tilanteissa tekoälystä on aidosti hyötyä.

Ja oli siitä hyötyä minulle nytkin. Ensinnäkin piti vain lukea tekoälyn täydellinen teksti, sisuuntua – ja antaa ajatusten lentää. Ehkä tärkeintä ei olekaan se, kuka tekstin tekee, vaan että se herättää ajatuksia. Niitä ei sentään vielä tekoälyllä ole. Vai onko?

Jaana Parkkola Päätoimittaja

SAMULI SIVONEN

”Ehkä tärkeintä ei olekaan se, kuka tekstin tekee, vaan että se herättää ajatuksia.”

Suosittelen jäsenyyttä!
Uusi jäsen saa liittymiskauden ilmaiseksi, ja sinä saat uusista suosittelemistasi jäsenistä pisteitä palkintokauppaan. Kaikki voittavat!

Lue lisää: jytyliitto.fi/suosittelen

AMMATTILIITTO JYTY on monia eri aloja yhteen kokoava ammattiliitto, jonka jäsenet työskentelevät kunta-alalla, hyvinvointialueilla, valtiolla, yksityisellä sektorilla, järjestöissä ja seurakunnissa. Jäsenistömme toimii mm. pelastustehtävissä, sihteerit-, asiantuntija- ja ict-työssä, nuorisotyössä, sosiaali- ja terveysalalla, kirjastoissa sekä kasvatuksen ja koulutuksen tehtävissä. Tehtävämme on rakentaa hyvää ja oikeudenmukaista työelämää – sillä sinun työsi on tärkeä.

Lue lehti
verkossa
jyty-lehti.fi

PÄÄKIRJOITUS SIVU 3

Oivalluksia.

TEEMA SIVU 6

Tässä numerossa pohdimme, mitä tekoälystä pitäisi tietää.

MINÄ VAIKUTAN SIVU 12

Helsingin pelastuslaitoksen luottamusedustajat Jari Aalto ja Niclas Wickström avavat muun muassa parempia työehtoja.

EDUNVALVONTA SIVU 14

Palkankorotuksen anatomia.

TYÖVOITTO SIVU 16

Sama työ, eri palkka. Mitä ihmettä?

JYTYLÄINEN SIVU 18

Kansainvälisen työn koordinaattori Kaisa Spies ratkoo tulevaisuuden työvoimapulaa kehittämällä maahan muuttaneiden palveluja.

HYVINVOINTI SIVU 22

Miten ennakoida ja ehkäistä väkivaltaa työssä?

KOKEILE SIVU 25

Viisi vinkkiä tekoälyn testaamiseen.

USEIN KYSYTTYÄ SIVU 26

Jos ihmisten työ annetaan tekoälylle, ja työn määrä vähenee, voi seurauksena olla yt- tai muutosneuvottelut.

JÄSENASIAT SIVU 27

Ajankohtaiset uutiset ja jäsenasioiden kootut täripit.

SVENSKA SIDOR SIVU 31

I det här numret funderar vi på vad man borde veta om artificiell intelligens.

VIERASKYNÄ SIVU 34

Tekoäly ja jaettu pelko.

22

Työväkivalta seis

Ihmissuhdetyössä väkivallan uhkaa ei voi aina välttää. Lue työväkivallan asiantuntijan vinkit, miten ennakoida ikäviä tilanteita ja kohdata asiakkaita.

SIVU 22

12

Pelastajien puolella

Helsingin pelastuslaitoksen luottamusedustajat Jari Aalto ja Niclas Wickström iloitsevat, että Jytyn jäsenenä heillä on paremmat mahdollisuudet vaikuttaa pelastajien työehtoihin ja palkkaukseen.

SIVU 12

Ammattiliitto Jytyn julkaisema jäsenlehti ilmestyy 4 kertaa vuonna 2025 **Päätoimittaja** Jaana Parkkola / Jyty **Tuottaja** Sanna Pyysalo / Jyty **Toimitus** Leena Filpus ja Anna Kurkela-Vilén / Kubo **Ulkoasu** Markus Frey ja Iina Lievonon-Thapa / Kubo **Kirjoittajat ja kuvaajat** Saara Autere, Jukka Koskinen **Yhteystiedot** 020 789 3799, etunimi.sukunimi@jytyliitto.fi / etunimi.sukunimi@kubo.fi **Osoitteenmuutokset ja tilausasiat** 020 789 3720, jäsensivustojen@jytyliitto.fi **Paino** PunaMusta Oy **Kaupalliset ilmoitusvaraukset** Mika Mainos Oy, 050 528 7782, mika.sainio@mikamainos.fi **Jytyn jäsenrekisterillä** on väestötietolain (507/1993) mukainen lupa päivittää jäsenen nimiä ja osoitteita Väestörekisterikeskuksen väestötietojärjestelmän tiedolla. Jyty-lehti on Aikakausmedia ry:n jäsen.

Liikkeen luovutuksen jälkeen samasta työstä voidaan maksaa pienempää palkkaa, mutta vain rajatun ajan. Jytyn avulla jäsen sai tällaisessa tilanteessa 55 000 euron korvauksen.

SIVU 16

JUKKA KOSKINEN

18

Töitä maahan muuttaneille

Kansainvälisen työn koordinaattori Kaisa Spies: "Jos haluamme investointeja ja osaavaa työvoimaa Kouvolaan, meidän on luotava sellaiset rakenteet, että ihmiset haluavat jäädä ja työllistyvät."

SIVU 18

Kysyimme jytyläisiltä, millaisia ajatuksia tekoäly herättää. "Joitain töitä voi lähteä, mutta uusia ammatteja tulee. Työelämä on muuttunut aina, ja niin kuuluukin olla."

6

Intoa & inhoa

Tekoälystä kannattaa kiinnostua edes auttavasti, sillä sen vaikutukset näkyvät eri ammateissa ja meidän kaikkien arjessa. Työelämän kannalta on ratkaisevaa, käytetäänkö tekoälyä säästöjen vai työn merkityksellisyiden lisäämiseen.

SIVU 6

SEURAA MEITÄ SOMESSA

Jyty-lehden juttuja ja muita kiinnostavia ajankohtaisasioita löydät myös liiton sosiaalisen median kanavista. Seuraa meitä somessa ja osallistu. Verkkolehden löydät osoitteesta [jyty-lehti.fi](https://www.jyty-lehti.fi).

#jyty #jytyläiset #ammattiliittojyty #jytynuoret

f jytyliitto
jytynuoret

@ jyty_ry
jytynuoret

in jyty

🦋 jytyliitto.fi

🔗 jyty_ry

📺 jytyvideot

🎵 ammattiliitto.jyty

Tekoälysovellukset ovat parhaimmillaan työkaluja, jotka tukevat ihmisen tekemää työtä.

Työnantajan kannattaa kuunnella työntekijöitä, että kehitetään sellaisia tekoälysovelluksia, joita työssä oikeasti tarvitaan ja joista on konkreettista hyötyä.

Jää nähtäväksi, millä tavoin tekoäly muovaa työtä vaikkapa seuraavien kolmen vuoden aikana.

Tekoäly on monelle hyvinkin tuttu arkea ja työtä sujuvoittava työväline.

Ihmistä tarvitaan edelleen tekoälyn rinnalla.

Asiakaspalvelua ei kannata antaa pelkästään tekoälyn harteille. Sen laatu ei välttämättä riitä meille ihmisille.

”Vaikka tekoäly ei veisikään työtäsi, se voi muuttaa sitä.”

Tekoälypuhetta on kaikkialla. Se on usein innostuksen, mutta myös huolen ja turhautumisen sävyttämää. Mitä tekoälystä työelämässä olisi hyvä tietää?

Teksti **Leena Filpus**

KYSYimme jytyläisten kokemuksia tekoälyn käytöstä. Toiset käyttävät tekoälyä sujuvoittamaan elämäänsä, ja toisille koko tekoäly aiheuttaa puistatusta ja epäilyä.

Tekoälystä kannattaa kuitenkin kiinnostua edes vähän, sillä sen vaikutukset näkyvät monin tavoin eri ammattiryhmien ja meidän kaikkien arjessa.

Mutta ensin termit selviksi. Tekoäly on paljon muutakin kuin ChatGPT, Gemini tai Copilot, joiden kanssa voi keskustella ja luoda uutta tekstiä tai vaikka kuvia. Näitä sovelluksia kutsutaan myös generatiiviseksi tekoälyksi tai laajoiksi kielimalleiksi. Yhtä lailla tekoälyä

hyödyntävät myös erilaiset julkisen liikenteen aikataulusovellukset, sosiaalisen median algoritmit, Excelin datan analysointitoiminnot, asiakaspalvelun chatbotit tai vaikka lääkkeiden jakelurobotit.

Tekoäly on monelle hyvinkin tuttu arkea ja työtä sujuvoittava työväline. Emme vain ole tulleet ajatelleeksi sitä.

Nopeutta ja aikaa kohtaamisille

”Kannustaisin olemaan utelias suhteessa teko-älyyn”, Helsingin yliopiston tietojenkäsittelytieteen professori **Teemu Roos** sanoo.

”Kannattaa myös pitää mielessä, että vaikka tekoäly ei veisikään työtäsi, se voi muuttaa sitä”, sanoo Helsingin yliopiston kognitiivisen tieteen dosentti **Anna-Mari Wallenberg**.

Työtehtäviin vaikkapa julkishallinnossa tulee jatkuvasti lisää erilaisia tekoälypohjaisia työkaluja. Tähän liittyy työn tekemisen kannalta hyviä puolia. Erilaiset rutiinitehtävät saatavat nopeutua tai poistuvat jopa kokonaan. Saamme uusia työkaluja, jotka tukevat omaa työtehtävää.

Kun vaikkapa nuorisotyöntekijöillä tai kirjastovirkailijoilla tilastoinnit tai luettelointi hoituvat aiempaa jouhevammin, jää aikaa enemmän aitoihin kohtaamisiin ihmisten kanssa.

Mutta mitä pitäisi ajatella uutisista, joissa väläytellään, että jopa 60 prosenttia julkisen hallinnon ja virkakunnan työstä automatisoitaisiin tekoälyn myötä?

”Niin kauan kuin meillä noudatetaan hyvän hallinnon periaatteita, tällaiset luvut ovat ylimoitettuja. Mutta tietäntyyppiset, helposti automatisoitavat tehtävät automatisoidaan varmasti. Silloin esimerkiksi tekstinkäsittelijöiden työt ovat vaakalaudalla”, Wallenberg sanoo.

**Osaamisen
kehittäminen
ja uudelleen-
kouluttautuminen
on nyt entistäkin
tärkeämpää.**

Näin on myös käynyt. Esimerkiksi Päijät-Hämeen hyvinvointialue irtisanoi kaikki tekstinkäsittelijänsä.

Ihmistä tarvitaan aina

On myös päinvastaisia tapauksia, joissa ihmisestä luopuneet organisaatiot ovat huomanneet, ettei pelkkä tekoäly riitä. Esimerkiksi luottoyhtiö Klarna vähensi tehostamisen nimissä henkilökuntaansa rajusti, mutta joutui jonkin ajan kuluttua rekrytoimaan uusia osajia: Asiakaspalvelun laatu oli heikentynyt, ja asiakkaat olivat tyytymättömiä. He halusivat asioida ihmisen kanssa.

Tekoälysovellukset ovat parhaimmillaan työkaluja, jotka tukevat ihmisen tekemää työtä. Jonkun on silti tarkistettava, että sen tekemät tuotokset pitävät paikkansa, sillä tekoäly ei osaa korjata esimerkiksi lääkemääräysten saneluvirheitä. Virheistä voi syntyä hengenvaarallisia tilanteita.

”Pitää muistaa, että tekoälysovellukset kerovat omiaan, hallusinoivat tai pikemminkin satuilevat, kuten itse sanon. Ihmistä tarvitaan tekoälyn rinnalle”, Roos sanoo.

Tutkimustulokset ovat Wallenbergin mukaan keskenään osin ristiriitaisia siinä, kuinka paljon työtehtäviä voidaan jatkossa automatisoida. ”Jää nähtäväksi, millä tavoin tekoäly muovaa työtä vaikkapa seuraavien kolmen vuoden aikana.”

Uusia mahdollisuuksia

Tekoäly tarjoaa uusia mahdollisuuksia urakehitykseen ja menestykseen työelämässä. Kehittämällä uusia taitoja voi varmistaa, että pysyy kilpailukykyisenä tulevaisuudessa. On oltava avoin muutokselle.

Tekoälyä pitäisi ajatella täydentävänä työkaluna eikä automaattisesti ihmisen korvaajana. Käänteisesti tämä tarkoittaa, että joudumme opettelemaan, miten uusia työvälineitä käytetään turvallisesti ja hyväksyttävästi.

”Euroopan unionin tekoälyasetus, EU AI Act, esimerkiksi määrää, että työnantajan on varmistettava henkilöstönsä riittävä tekoälylukutaito. On tarjottava riittävästi koulutusta. Eikä opettelu voi olla yksittäisen työntekijän harastuneisuuden varassa”, Wallenberg sanoo.

Useimmat työssä käytettävät tekoälysovellukset ovat helppokäyttöisiä, ja periaatteessa kuka tahansa oppii niitä käyttämään. Ehkä vai-

keampaa on löytää niille mielekkäitä käyttökonteksteja.

”Työnantajan kannattaa kuunnella työntekijöitä, että kehitetään sellaisia tekoälysovelluksia, joita työssä oikeasti tarvitaan ja joista on konkreettista hyötyä.”

Kun kehittäminen tapahtuu yhteistyössä eikä ylhäältä päin annettuna, muutostarvinkin on useimmiten lievempää.

Tekoäly on kansalaistaito

Osaamisen kehittäminen ja uudelleen koulutautuminen on nyt entistäkin tärkeämpää. Wallenbergin ja Roosin mielestä esimerkiksi aikuiskoulutustuen poistaminen juuri nyt on päättäjiltämme hyvin lyhytnäköistä.

Mitä enemmän yhteiskunnassa muokataan ja uudistetaan vanhoja käytäntöjä, sitä tärkeämpää ihmisten olisi kyetä tunnistamaan, miten esimerkiksi tekoälypohjaiset ohjelmat toimivat.

”Tekoäly on laajasti yhteiskunnallinen ilmiö, ei vain insinöörien juttu. Jokaisella meis-

tä, koulutustasosta ja ammatista riippumatta, tulee olla myös oikeus ymmärtää ja osallistua sen tarkasteluun, miten tekoälyä käytetään. Se on hankalaa, jos toimintaperiaatteet ovat tuntemattomia”, Roos sanoo.

Tekoälyä kutsutaankin uudeksi kansalaistaidoksi. Erityisesti generatiivisten, laajoihin kielimalleihin perustuvien tekoälysovellusten käyttäminen edellyttää käyttäjiltä tervettä kriittisyyttä ja ymmärrystä teknologian mahdollisista heikkouksista.

Roosin mukaan on tärkeää, että ihmiset ovat tietoisia siitä, miten esimerkiksi päätelaitteista seurattava uutisvirta on väritynyt sen mukaan, minkälaisia uutisia ja muuta sisältöä seuraamme.

”Älylaitteissa näkyvä uutisvirta on algoritmien muovaamaa. Olisi hyvä havahtua välillä miettimään, onko esimerkiksi oma somefidi väritynyt, tai miten se eroaa naapurin somefidistä. Silloin ehkä myös ymmärtäisimme paremmin satunnaisten tuttavuuksien kenties oudoltakin vaikuttavia ajatuksia”, Roos sanoo.

Kun ymmärtää tekoälyn dynamiikkaa, voi

Ei niin tosissaan

Etenkin jos tekoäly ahdistaa, siihen voi tutustua myös pilke silmäkulmassa. Pyysimme tekoälyltä jytyläisiä aloja koskevia hauskoja anekdootteja. Se keksi omiaan, kuten sillä on tapana.

KIRJASTOALA

ChatGPT:n suosikki-kirjailijaksi paljastui kokeessa Jane Austen. Miksi? Koska se käytti kohteliaisuuksia enemmän kuin keskimääräinen kuntapäätaja.

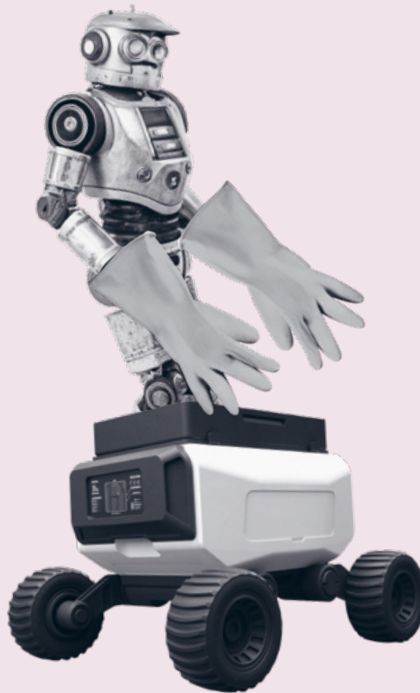
PELASTUSTOIMI

Saksassa testattiin tekoälyä, joka ennustaa tulipaloja sää- ja rakennustietojen perusteella. Valitettavasti se ei vielä osaa ennustaa, milloin kansalainen keittää kahvia ja unohtaa pannun liedelle.

MAATALOUS

Kiinassa tekoäly valvoo sikaloita ja osaa tunnistaa sairaan eläimen. Se ei vielä toimi kunnolla, jos kaikki siat ovat vain "vähän maanantaitunnelmissa".

SIHTEERIT JA HALLINTOTYÖ

Tekoäly osaa laatia pöytäkirjan kokouksesta, mutta jos keskustelu harhautuu säähän ja kissavideoihin, se alkaa kirjoittaa runoja.

NUORISOTYÖ

Tekoäly voi auttaa tunnistamaan nettikiusaamisen varhaisessa vaiheessa, mutta se ei vielä ymmärrä ironiaa tyyliin: "Kiva tukka. Ootko pistorasian tippunut?"

ICT-ALA

Microsoftin mukaan jopa 40 % tietotyöläisen ajasta kuluu "etsimiseen" – tekoäly voisi siis pelastaa meidät siitä, että etsimme tiedostoa nimeltä "uusi_lopullinen_viimeinen_v2.docx".

muodostaa oman mielipiteen, eikä ole myöskään niin helposti erilaisten vaikuttamisyri-tysten manipuloitavissa. Jotta ymmärrys kehittyisi, on opetettava uutta ja suhtauduttava uteliaasti tekoälyyn.

Pitääkö olla huolissaan?

Jutun alussa kerrottiin, miten eri tavoin tekoälyyn suhtaudutaan. Tarvitseeko olla huolissaan, jos tekoälyn käyttö ei ole vielä rutiinia ja sen käyttö epäilyttää?

"Meillä tuppaa olemaan vähän ahdistava keskustelukulttuuri tekoälyyn liittyen. Syyllistetään, että etkö sinä vieläkään käytä sitä tai tätä ohjelmistoa. Nyt kyllä syrjäydyt. Ei tämä nyt ihan niinkään mene", sanoo Wallenberg ja vinkkaa, että kannattaa ihan rauhassa opetella

vaikka generatiivisen tekoälyn käyttöä ja vertailla kokemuksia muiden kanssa.

Verkosta löytyy paljon ilmaisia kursseja. Yksi niistä on Helsingin yliopiston ja Minna-Learningin yhdessä kehittämä, maksuton Elements of AI -verkkokurssi. Se on julkaistu jo yli 25 kielellä, ja kurssille on osallistunut lähes 1,7 miljoona ihmistä yli 170 maassa.

Kurssin tavoitteena on rohkaista jokaista ikään ja taustaan katsomatta oppimaan tekoälyn perusteet.

"Kurssi kertoo, mitä tekoäly on, mitä sillä voi tai ei voi tehdä ja miten se tulee kehittyvän ja vaikuttamaan esimerkiksi työelämään. Koukuttavan ja pelillisen kurssin voi suorittaa omaan tahtiin, vaikka yhdessä työkaverin kanssa kahvitauoilla", sanoo Roos, yksi Elements of AI:n tekijöistä.

KYSYIMME TEILTÄ

Millaisia ajatuksia tekoäly herättää ja käytätkö sitä?

TEKOÄLY itsessään herättää puistatusta ja epäluuloja. Työtäni en usko tekoälyn vievän, koska lapsista huolehtiminen on kuitenkin käsityötä.”

JOISSAIN työtehtävissä hyvä apu. Mielestäni sitä ei pitäisi käyttää liikaa, koska se vähentää ihmisten tekemää työtä.”

AHDISTUSTA aiheuttaa. Se on vähentänyt työpaikkani ja hyvinvointialueella töitä jo liikaakin. Meitä on jo kymmeniä irtisanottuja.”

RISTIRIITAISET tunteet, saattaa olla avuksi, mutta miten käy ihmisten oman ajattelun. Häviääkö mallisjärki ja looginen ajattelukyky?”

MONISSA töissä todella iso apu. Joitain töitä voi lähteä, mutta uusia ammatteja tulee. Työelämä on muuttunut aina, ja niin kuuluukin olla.”

ON VARMASTI hyvä monessa asiassa, mutta vie myös työpaikkoja esimerkiksi toimistoalalla.”

OLEN KÄYTTÄNYT vain vähän. Itselläni ei ole tekoälyä vielä käytettävissä, joten saatan pyytää kollegaa käyttämään tekoälyä esimerkiksi englannin kielessä.”

KÄYTÄN jossain määrin lauseen muodostuksen ja vastauksien kirjoittamisen apuna. Tulee kyllä ihan hienoa jälkeä, mutta jotenkin kyseenalaistan.”

EN HYÖDYNNÄ, mutta tulevaisuudessa tekoäly käytetään työssäni käytettävää vanhaa arkistomateriaalia.”

TYÖSKENTELEN hyvinvointialueella sihteerinä. Esimerkiksi viranhaltijapäätöksissä kysyn tekoälyltä tekstin selkeydestä, kieliopista ja loogisuudesta sekä parannusehdotuksia. Kysyn apuja myös excel-kaavoissa ja laskutoimituksissa tai vuosiloman jaksottamisesta optimaaliseksi vuoden varrelle.”

EN VIELÄ ole hyödyntänyt, mutta saatan joskus käyttää kuvien ja tarinoiden tekemiseen lapsille.”

”On tärkeä pohtia, missä tekoäly tuo aidosti lisäarvoa.”

Inhimillistä, jos uusi epäilyttää

TEKOÄLYN herättämät ristiriitaisetkin ajatukset ovat inhimillisiä ja ymmärrettäviä. Monia mietityttää oma työpaikka ja töiden mahdollinen katoaminen. Toisaalta tekoälyn avulla voidaan vapautua rutiinitöistä, jolloin syntyy aikaa ihmisten kohtaamiselle ja luovalle ajattelulle. Meillä Jytyn toimistossa tunnelmat ovat pitkälti samanlaiset kuin muillakin: uteliaisuus ja epäily kulkevat rinnakkain.

Tekoäly on vääjäämättä tullut osaksi arkea. Esimerkiksi generatiivisia kielimalleja ei kuitenkaan kannata ottaa käyttöön vain siksi, että se on trendikasta. On tärkeä pohtia, missä tekoäly tuo aidosti lisäarvoa.

Käytän itse tekoälysovelluksia päivittäin esimerkiksi apuna käännoksissa, muistiinpanojen laatimisessa ja tiedonhaussa. Sparrailen sen kanssa ideoita aivan kuten ihmiskollegan kanssa. Kannustan kokeilemaan sovelluksia rohkeasti. Jos herää ajatus, voisiko tekoäly auttaa, testaa sitä!

Silti on tärkeää säilyttää kriittinen asenne. Tekoäly voi antaa virheellisiä vastauksia. Eikä luottamuksellista tietoa tule antaa tekoälyn käsiteltäväksi, ellei käytössä ole suojattu, organisaation hyväksymä työkalu. Sopikaa tekoälyn käytön pelisäännöistä yhdessä.

Toivon, että tekoälyn käytöstä puhutaan avoimesti. Hyviä käytäntöjä kannattaa jakaa. Aina ei kuitenkaan tarvitse kysyä koneelta, paras ratkaisu voi löytyä yhdessä pohtien. Työn inhimillisyyttä ja mielekkyyttä rakentuvat edelleen ihmisistä. Siksi on ratkaisevaa, käytetäänkö tekoälyä säästöjen vai työn merkityksellisuuden lisäämiseen.

Ville Väyrynen

Jytyn johtava tietohallintoasiantuntija

Oikeudenmukaisen palkan puolesta

Kuka?

NIMI:

Jari Aalto

AMMATTI:

Palomies-
ensihoitaja Malmin
pelastusasemalla
Helsingissä

YHDISTYS:

Helsingin
palohenkilöstö ry

ROOLI:

Helsingin
pelastuslaitoksen
luottamusedustaja
(palomiehet)

Helsingin pelastuslaitoksen luottamusedustajat Jari Aalto ja Niclas Wickström haluavat parantaa alan työehtoja, palkkausta ja koulutusmahdollisuuksia.

Teksti ja kuva Saara Autere

Kuka?

NIMI:

Niclas Wickström

AMMATTI:

Paloesimies
Kallion
pelastusasemalla
Helsingissä

YHDISTYS:

Helsingin
palomestari- ja
paloesimies-
yhdistys ry

ROOLI:

Helsingin
pelastuslaitoksen
luottamusedustaja
(esihenkilöt ja
asiantuntijat sekä
riskienhallinta eli
palotarkastajat ja
pelastuskoulu)

Mihin haluatte vaikuttaa?

JARI: Työpaikallamme Helsingin kaupungin pelastuslaitoksella on useampi sata SPALin jäsentä, joten olemme tehneet ammatillisen jaon. Minä edustan luottamusedustajana palomiehiä ja Niclas muun muassa paloiesimiehiä ja palomestareita. Vaikka intressimme ovat osin erilaiset, haluamme molemmat vaikuttaa alan tunnettuuteen ja parantaa työehtoja. Haluamme neuvotella oikeudenmukaisen kokonaiskorvauksen ja lisätä työaikajoustoja. Myös työturvallisuus on edunvalvonnan tärkeä teema.

Yritämme saada alalle näkyvyyttä, sillä julkisen sektorin toimijana olemme jääneet vähän varjoon. Poliisi, Rajavartiolaitos ja Puolustusvoimat osaavat pitää itsestään enemmän ääntä sisäisen turvallisuuden toimijoina. Se näkyy myös heidän rahoituksessaan.

Haluamme lisätä alan vetovoimaa ja saada meille parhaat tekijät. Pelastusalan ammattilaisia koulutetaan Helsingissä ja Kuopiossa. Tavoitteena on saada paljon hakijoita myös Helsingin pelastuskouluun, jotta se vakiinnuttaisi asemansa.

Mikä jäseniä puhuttaa nyt?

NICLAS: Palkkakehitys kiinnostaa tietysti, etenkin kun elinkustannukset ovat nousseet. Palkkoja ja henkilöstöetuja on saatu parin viime vuoden aikana paremmiksi vahvalla vaikuttamisella. Edunvalvonta on tärkeää siksi, että Helsingissä on valtakunnallisesti suurimmat pelastustehtävämäärät ja muutenkin korkeat osaamisvaatimukset. Jos palkka on vain keskikastia, on työvoimaa vaikea saada.

Oma urapolku mietityttää monia. Jos työn suorittamiselle tulee fyysinen este, ovat vaihtoehdot vähissä. Pelastusopistolla voisi kouluttautua lisää, mutta sitä varten pitäisi lähteä Kuopioon. Se on etenkin perheellisille haastavaa. Myös aikuisopintotuen lakkauttaminen on vaikeuttanut tilannetta. Päivätöihin siirtyminen taas aiheuttaa merkittäviä taloudellisia menetyksiä, kun lisät häviävät palkasta. Paikkojakin on rajallisesti tarjolla.

”Haluamme lisätä alan vetovoimaa ja saada meille parhaat tekijät.”

Millaisia erityispiirteitä pelastusalalla on?

JARI: Suomessa on tällä hetkellä 21 pelastuslaitosta. Kaikki niistä ovat sopineet paikallisesti omasta poikkeavasta työajastaan, eli 24 tunnin työvuoroista. Se on meille työhyvinvoinnin kannalta parempi ja myös työnantajalle halvin työaikamuoto. Alueittain on räätälöity myös erilaisia viikkotyöaikoja, kuten 40 tuntia viikossa.

Julkisella sektorilla on niukka rahoituspohja ja sitä myöten heikko palkkojen ja lisien kehitys. Neuvotteluista huolimatta kokonaiskorvauksen prosentti on jäänyt alle lakisääteisen minimin. Paikallinen sopiminen onkin monelta osin vaihtokauppaa.

Toisaalta käytössämme olevat työtaistelutoimet ovat rajatut. Koska pelastuslaitoksen henkilöstö on pääosin virkasuhteessa, laki kieltää työtaistelutoimet virka- ja työehtosopimuksen voimassaoloaikana.

Mitä muutoksia SPALin liittyminen Jytyyn on tuonut?

NICLAS: Aiemmin emme saaneet olla itse mukana neuvottelupöydissä, vaan joku muu neuvotteli asioistamme. Jytyläisinä meillä on oma edustaja neuvotteluissa, joten vaikuttamismahdollisuutemme ovat paremmat. Ensimmäinen konkreettinen tulos on pelastuslaitosten palkkoihin kohdennetut järjestelyerät. Vuorovaikutus Jytyn suuntaan on toiminut hyvin ja antanut tekemiseemme lisää potkua.

ILMIANNA AKTIIVI! Kuka jytyläinen vaikuttaja ansaitsisi tulla muidenkin tietoon? Kerro vinkiksi: jytyliitto.fi/jyty-lehti

Lisää nannaa!

Teksti Anna Kurkela-Vilén

Työehtosopimukseen neuvotellaan yleensä palkankorotuksia kaikille. Palkkakuiteissa lisäraha voi kuitenkin näkyä monin tavoin.

1

Kokonaiskorotus

TYÖEHTOSOPIMUKSISSA neuvotelluista palkankorotuksista puhutaan usein kokonaiskorotuksina, mikä tarkoittaa tulevien palkankorotusten yhteisummaa tietyssä ajankohdassa. Kokonaiskorotus sisältää yleensä sekä kaikkia koskevan yleiskorotuksen että paikallisen järjestelyerän.

2

Yleiskorotus

YLEISKOROTUS koskee kaikkia. Se voi olla prosenttimääräinen (palkkoja korotetaan x prosenttia), euromääräinen (palkkoja korotetaan y eurolla) tai sekalinjainen (palkkoja korotetaan x prosenttia, kuitenkin vähintään y euroa). Euromääräinen korotus koskee ensisijaisesti tehtäväkohtaista palkkaa. Henkilökohtaista lisää ja muita lisiä korotetaan prosentuaalisesti.

Jos palkankorotuksesta on sovittu vähimmäismäärä euroina, korotus voi pienemmissä palkkoissa olla prosentuaalisesti sovittua isompikin.

3

Paikallinen järjestelyerä

JÄRJESTELYERÄ tai paikallinen erä ei tule automaattisesti kaikille, vaan erän jakamisesta neuvotellaan paikallisesti työnantajan ja luottamusedustajien tai luottamusmiesten välillä. Paikallisella erällä korjataan usein palkkakuoppia tai nostetaan palkkoja oikealle tasolle.

4

Kertaerä

KERTAERÄ maksetaan esimerkiksi silloin, kun korotuksen ajankohtaa joudutaan siirtämään myöhemmäksi. Syynä voi olla vaikka pa myöhemmin valmistuva palkkausjärjestelmä. "Säästynyt" raha maksetaan tällöin tietyn kokoisena kertaeränä, eli se ei jää pysyväksi palkanosaksi.

5

Perälauta

JOS PAIKALLISISSA neuvotteluissa ei päästä sopuun palkankorotuksen suuruudesta tai kohdentamisesta, on työehtosopimuksessa määritelty niin sanottu perälauta. Perälauta voi menettelytapana tarkoittaa eri tilanteissa eri asioita, esimerkiksi tietynlaisista palkankorotuksista tai työnantajan päätöstä kohdentaa korotus tietyille ammattiryhmille.

Palkan- korotuksen anatomia

PALKANKOROTUS PUHEEKSI!

Palkkakeskustelua voi ehdottaa myös oma-aloitteisesti, jos työ on muuttunut vaativammaksi tai oma suoritus on erityisen hyvä.

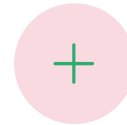
Jos yleiskorotusten maksun aloitus viivästyy, palkassa saattaa näkyä kertaerä.

1.10.2026 maksetaan paikallinen järjestelyerä 0,2 %, jonka kohdentamisesta neuvotellaan paikallisesti. Korotus lasketaan palkkojen kokonaisuudesta euromääräisenä ja jaetaan valituille ammattiryhmille.

Tehtäväkohtainen palkka nousee 53 euroa 1.10.2025, kuitenkin vähintään 2,5 %. Henkilökohtaista lisää korotetaan 2,5 %. Työkemuslisä on 3 % tai 8 % tehtäväkohtaisesta palkasta, eli se nousee automaattisesti tehtäväkohtaisen palkan noustessa.

ESIMERKKINÄ ON KÄYTETTY TÄMÄNHETKISTÄ KVTES-IÄ ELI KUNTA-ALAN YLEISTÄ VIRKA- JA TYÖEHTOSOPIMUSTA. JYTY PYRKII YLEENSÄ YLEISKOROTUSPAINOTTEISIIN KOROTUKSIIN, JOTTA KAIKKIEN PALKKA NOUSISI RIITTÄVÄSTI.

Jäsenelle maksettiin samasta työstä eri palkkaa kuin kollegalle

Jytyläinen sai
korvauksia yli
55 000 euroa

Mitä tapahtui?

JYTYN JÄSENELLE oli maksettu monen vuoden ajan samasta tehtävästä pienempää tehtäväkohtaista palkkaa kuin hänen kollegalleen. Pienempi tehtäväkohtainen palkka tarkoitti pienempää kokonaispalkkaa, sillä vaikutus ulottui tehtäväkohtaisen palkan lisäksi muun muassa lomapalkkaan ja lomarahaan useamman vuoden ajan.

Miksi näin tapahtui?

TYÖNANTAJA tulkitsi, että sillä on oikeus maksaa samasta tehtävästä Jytyn jäsenelle pienempää palkkaa, koska taustalla oli useampi liikkeen luovutus. Pääsääntönä on, että liikkeen luovutuksen jälkeen samasta tehtävästä ei tarvitse saman tien maksaa aiemmin eri työnantajalla olleelle työntekijälle samaa tehtäväkohtaista palkkaa. Työnantajalla on käytössään ns. kohtuullinen harmonisointiaika, jonka jälkeen palkkaerot tulee tasata.

Liikkeen luovutus ei kuitenkaan automaattisesti anna työnantajalle oikeutta maksaa samasta tehtävästä eri palkkaa. Se ei poista myöskään sitä, että sekä työsopimuslain että työehtosopimusten lähtökohtana on sama palkka samasta tehtävästä. Koska Jytyn jäsenen tilanteessa oli kyse perusteettomasta erosta tehtäväkohtaisessa palkassa jo aiemmin ennen liikkeen luovutusta, työnantaja ei voinut vedota liikkeen luovutukseen palkkaeron syynä.

Mitä seuraavaksi?

JYTY VAATI jäsenen puolesta työnantajalta korvausta perusteettomasta palkkaerosta ensin työehtosopimuksen mukaisissa paikallisneuvotteluissa ja myöhemmin keskusneuvotteluissa. Näiden päätteeksi sopimukseen päästiin noin 55 000 euron korvauksesta, johon jäsen oli tyytyväinen.

Mitä on muistettava?

TYÖNANTAJAN tulee lähtökohtaisesti maksaa samaa tehtäväkohtaista palkkaa kaikille samaa työtä tekeville työntekijöilleen. Tämä työntekijän oikeus perustuu sekä työsopimuslain 2 luvun 2 §:ään tasapuolisesta kohtelusta että työehtosopimusten palkkausmääräyksiin. Työnantaja saa kuitenkin maksaa erilaisia lisäjä palkkaa työtä tekeville työntekijöilleen, ja nämä

lisät voivat poiketa keskenään toisistaan. Eri-laisten lisien, kuten henkilökohtaisen lisän, tulee kuitenkin olla perusteltu esimerkiksi työntekijän erityisosaamisella. Lisien maksamisen kriteereissä tulee toimia tasapuolisesti.

Jimi Paavola
Työmarkkinajuristi

LIIKKEEN luovutuksessa työnantajalla on velvollisuus harmonisoida eli poistaa perusteen palkkaero kohtuullisessa ajassa siirtyvien ja työnantajalla jo olevien työntekijöiden välillä. Kohtuullisen harmonisoinnin aika on riippuvainen työnantajan olosuhteista.

Toimi näin

- 1 JOS HUOMAAAT**, että sinulle maksetaan samasta työstä eri palkkaa kuin kollegallesi, voit olla asiasta aina yhteydessä luottamusedustajaasi tai aluetoimistosi asiantuntijaan.
- 2 LUOTTAMUSEDUSTAJA** tai aluetoiminnan asiantuntija ja tarkistaa palkkaeron perusteen tarvittaessa liiton juristilta.
- 3 TARVITTAESSA** asiasta järjestetään ensiksi luottamusedustajan ja työnantajan edustajan välillä työehtosopimuksen mukaiset paikallisneuvottelut, jotka voidaan siirtää liittojen välisiksi neuvotteluiksi, jos asiassa ei päästä sopuun paikallisella tasolla.

LUOVA VIRANHALTIJA

Kouvolan väestö vähenee ja vanhenee. Kansainvälisen työn koordinaattori Kaisa Spies ratkoo tulevaisuuden työvoimapulaa kehittämällä maahan muuttaneiden palveluita.

Teksti Anna Kurkela-Vilén Kuvat Jukka Koskinen

LUULITKO, että viranhaltijatyö on kaikkea muuta paitsi luovaa? Kouvolan kaupungin kansainvälisen työn koordinaattorin **Kaisa Spiesin** arki osoittaa toista. Tehtäväkenttä on laaja, mutta työ liittyy ennen kaikkea maahan muuttaneiden palveluihin: niiden kehittämiseen, koordinointiin ja käytännön toteutuksen tukemiseen.

Spies rakentaa tiiminsä kanssa työllistymisen ja kotoutumisen polkuja, jotta Suomeen muuttaneet voisivat asettua Kouvolaan, löytää koulutuksen ja työn, ja sitä kautta rakentaa elämänsä uudessa kotikaupungissaan.

”Ajattelen, että tämä on yhteiskunnallisesti tosi merkittävää työtä. Jos haluamme, että Kouvola säilyy elinvoimaisena ja täällä riittää osaavaa työvoimaa, meidän on onnistuttava”, Spies sanoo.

Kuka?

NIMI:

Kaisa Spies

AMMATTI:

Kansainvälisen
työn koordinaat-
tori, Kouvolan
kaupunki

PARASTA TYÖSSÄ:

Luovan
kehittämistyön ja
yhteiskunnallisen
merkittävyyden
yhdistelmä

Kansainväliset
investoinnit kuten
Kouvolaan raken-
tuva datakeskus
tarjoavat työllisty-
mismahdollisuuden
alueen kv-taus-
taiselle työvoi-
malle, Kaisa Spies
ajattelee.

Luovuutta ja konkretiaa

Kansainvälisen työn koordinaattorin virka on Kouvolassa vielä varsin uusi. Aiemmin samantyylistä tehtävää hoiti maahanmuuttokoordinaattori, jonka tehtävät liittyivät ensisijaisesti pakolaistaustaisiin. Uuden roolin avulla haluttiin tarjota palveluita laajemmin kansainvälisille tulijoille opiskelijoista pakolaisiin, kansainvälisiin yrittäjiin, rekrytointeihin ja perheenyhdistämissiin.

Kaksi ja puoli vuotta sitten tehtävässä aloittanut Spies on saanut muokata työnkuvaan oman näköisekseen. Entisenä lukion opettajana Spies sanoo yllättyneensä siitä, miten paljon asiantuntijatyö nykyään tapahtuu Teamsin välityksellä ja miten täysi kalenteri on. Silti hän kuvaa työtään poikkeuksellisen luovaksi, ja juuri se häntä innostaa.

”Tykkään siitä, että saa kokeilla uutta ennakkoluulottomasti, kehittää palvelumalleja ja testata ideoita, jotka voivat viedä kohti sitä isoa strategista tavoitetta. Kaikki ei tietenkään toimi, mutta voi kokeilla ja saa myös epäonnistua.”

Yksi konkreettinen kehitystyön tulos on ollut harjoittelupaikkojen avaaminen kansainvälisille opiskelijoille myös kaupungin omissa yksiköissä. Harjoittelupaikkojen tunnistettiin olevan kriittinen tekijä opiskelijoiden jäämi-

sessä alueelle valmistumisen jälkeen. Samalla Kouvolan kaupunki toimii esimerkkinä muille työnantajille.

”Emme voi vaatia yrityksiä kansainvälistymään, jos emme näytä itse esimerkkiä.”

Kohti työtä ja koulutusta

Kun työn tavoitteena on tukea maahan muuttaneita asettautumaan Kouvolaan ja löytämään paikkansa suomalaisessa yhteiskunnassa, se tarkoittaa myös toimivia palvelupolkuja kohti koulutusta, työtä ja osallisuutta.

”Aiemmin ihmiset jäivät saapumisensa jälkeen helposti odottamaan seuraavaa vaihetta, esimerkiksi koulutusta, ja koko kotoutumisprosessi saattoi pysähtyä pitkäksi aikaa. Nyt rakennamme toimintamallia, jossa eteneminen

”Jokainen tänne muuttanut, jonka olen tavannut, on tullut isolla työmotivaatiolla. Sen varaan on hyvä rakentaa kaupungin elinvoimaa.”

”Maahanmuuton merkitys suomalaisessa yhteiskunnassa tulee kasvamaan.”

olisi sujuvampaa ja nopeampaa”, Spies kertoo.

Käytännössä tämä tarkoittaa esimerkiksi sitä, että maahanmuuttajien ohjaus- ja neuvontapisteessä voi asioida matalalla kynnyksellä. Kotoutumisen tuessa taas jokaisella pakolais-taustaisella asiakkaalla on oma ohjaaja.

Spiesin työssä korostuu verkostotyö niin kaupungin sisällä kuin alueellisesti ja valta-kunnallisestikin. Tehtävä ei sisällä asiakastyötä mutta yhteistyötä tehdään oppilaitosten, vi-ranomaisten, hyvinvointialueen ja järjestöjen kanssa. Tällä hetkellä hänen alaisinaan työ-s-kentelee kuusi työntekijää sekä yksi kansain-väläinen harjoittelija.

”En onnistu työssäni, jos tiimini ei onnis-tu”, Spies kiteyttää.

Kirjoittamista, valmistelua ja verkostoitumista

Kansainvälisen työn koordinaattori toimii link-kinä poliittiseen päätöksentekoon. Valmistelut kulkevat usein kaupungin johtoryhmän ja hal-lituksen kautta. Päätöksenteon lainalaisuuksien ja prosessien ymmärtämisessä Spiesiä auttaa kahdentoista vuoden tausta kaupungin kuntapolitiikassa.

”Tunnen tämän kaupungin rakenteen, väestökehityksen pulmat ja sellaiset isot haas-teet, jotka koskevat Kouvolan lisäksi lähes kaikkia Suomen kaupunkia”, Spies sanoo.

”Työni on osa isoa yhteiskunnallista teh-tävää. Jos haluamme investointeja ja osaavaa työvoimaa kaupunkiin, meidän on luotava sel-laiset rakenteet, että ihmiset haluavat jäädä ja voivat työllistyä.”

Onnistuminen tehtävässä vaatii kykyä hahmottaa kokonaisuuksia ja toimia muut-tuvassa lainsäädännössä. Esimerkiksi kotou-tumislaki uudistui vuoden 2025 alussa, mikä tarkoitti Spiesille paitsi uuden opettelua myös henkilöstön perehdyttämistä ja palveluiden muokkaamista lain vaatimusten mukaisiksi.

”Työssä pitää osata tuottaa nopeasti ja su-juvasti erilaisia tekstejä kuten viranhaltija-päätöksiä, lausuntoja ja ohjelmia. Jos kirjoit-taminen olisi vaikeaa, tämä työ olisi todella raskasta”, Spies toteaa.

Kohti monimuotoista yhteiskuntaa

Kaisa Spiesin työ on merkityksellistä ja luovaa. Haasteitakin silti riittää. Resurssit ovat niukat,

Kansainvälisen työn koordinaattori

- **TYÖ** keskittyy maahan-muuttajien palveluiden kehittämiseen kunnassa.
- **TEHTÄVÄ** sisältää esi-henkilötyötä, verkosto-yhteistyötä, hankkeiden suunnittelua, asiakirjojen valmistelua sekä uuden-laisten toimintamallien pilotointia.
- **ROOLI** vaatii itsenäistä otetta, päätöksentekoky-kyä, hyvää kirjoitustaitoa ja kiinnostusta yhteiskun-nallisiin kysymyksiin.
- **TEHTÄVÄÄN** voi päätyä monenlaisella osaamisel-la. Taustaksi sopii esimer-kiksi korkeakoulututkinto ja kokemus kehittämis-tai hallintotyöstä.

kalenteri täyttyy nopeasti ja kaupungin pää-töksentekoprosessi ei aina ”ole kauhean not-kea”. Maahanmuuttoon liittyy poliittisia intohi-moja, jotka edellyttävät välillä tasapainoilua.

”Pitää osata valita, mihin osallistuu, ja jät-tää aikaa myös valmistelulle. Se vaatii itsenäis-tä päätöksentekoa ja organisointikykyä.”

Spies uskoo, että maahanmuuton merki-tys suomalaisessa yhteiskunnassa tulee kas-vamaan. Ikäluokkien pienentyessä työvoimaa tarvitaan yhä enemmän ulkomailta.

”Jos haluamme kasvaa ja turvata jatku-vuutta, maahanmuutto ei ole siihen ainoa rat-kaisu mutta yhtenä osana ratkaisua tärkeä.”

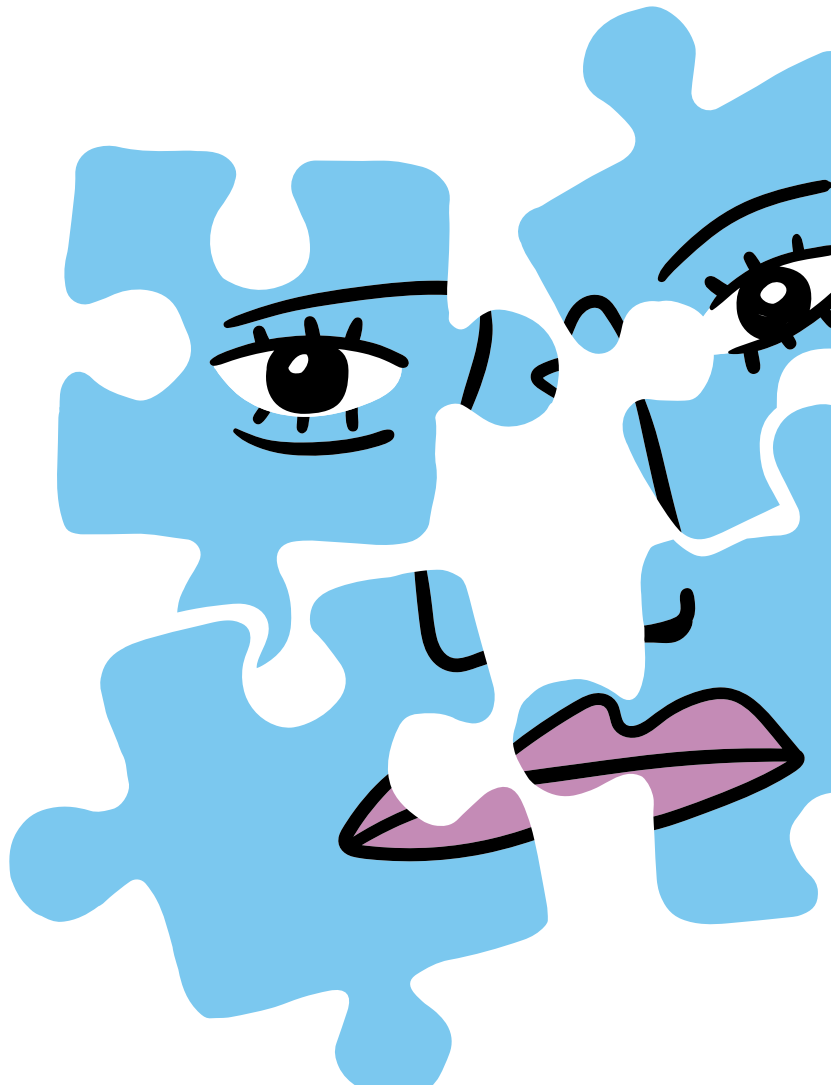
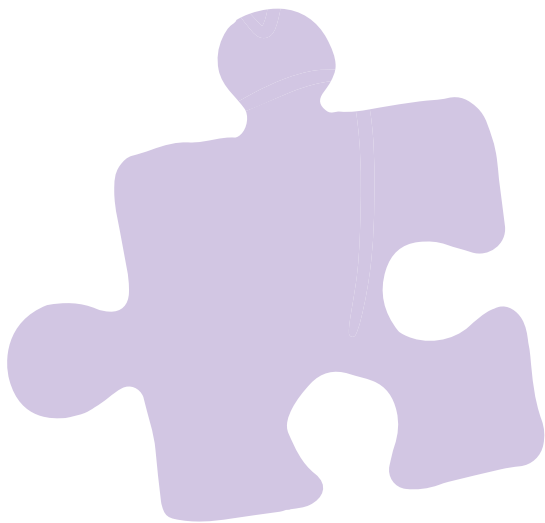
Hän näkee, että kaupungit monikulttuuris-tuvat väistämättä, ja että se on mahdollisuus.

”Yritykset ja kunnat eivät voi enää olettaa, että kaikki työntekijät puhuvat täydellistä suo-meaa. Meidän on palkattava maahan muutta-neita paljon rohkeammin kuin aikaisemmin, jotta tämä yhteiskunta ylipäättään toimii ja meillä on käsipareja täällä.”

Väkivaltaa töissä? Ennakoi, kohtaa, älä jää yksin!

Teksti Saara Autere

Väkivallan uhka koskettaa monia ihmissuhdetyötä tekeviä. Työväkivallan erityisasiantuntija Jutta Karvonen neuvoo tilanteiden ennakoinnissa ja asiakkaiden kohtaamisessa.

Turvallisuusohjeet hallussa?

TYÖSSÄ EI koskaan pitäisi ottaa turhia riskejä. Jos tuntuu, että tilanteessa on pienikin väkivallan uhka, tulisi asiasta ilmoittaa omalle esihenkilölle ja työkavereille.

”Jokaisella esihenkilötyötä tekevällä on turvallisuusjohtamisen vastuu. Työturvallisuuslaki velvoittaa työnantajan pitämään huolta työntekijän turvallisuudesta ja terveydestä”, kriisityönohjaaja ja työväkivallan erityisasiantuntija **Jutta Karvonen** sanoo.

Olitpa työpaikan konkari tai tuorein tulo, tulee oman yksikön turvallisuusohjeet olla hallussa. Muistathan myös toimia ohjeiden mukaisesti?

”Kun oikeasti sattuu ja tapahtuu, ja tilannetta aletaan tutkia, on aika usein niin, ettei ohjeita olekaan noudatettu kunnolla.”

Työyhteisön asiantuntijuus kannattaa valjastaa käyttöön. Toimintamalleihin on myös helpompi sitoutua, kun on itse osallistunut niiden kehittämiseen.

Henkinen väkivalta ja sen uhka kuormittavat aivan yhtä lailla kuin fyysinenkin.

Tunnista myös henkiset vammat

SUURIN OSA työssä kohtaamastamme väkivallasta on henkistä väkivaltaa, sanallista haukkumista ja uhkailua. Henkinen väkivalta ja sen uhka kuormittavat aivan yhtä lailla kuin fyysinenkin. Työväkivallasta voi tulla ulkopuolelta – asiakkailta, potilailta tai heidän omaisiltaan – mutta se voi olla myös työyhteisön sisäistä.

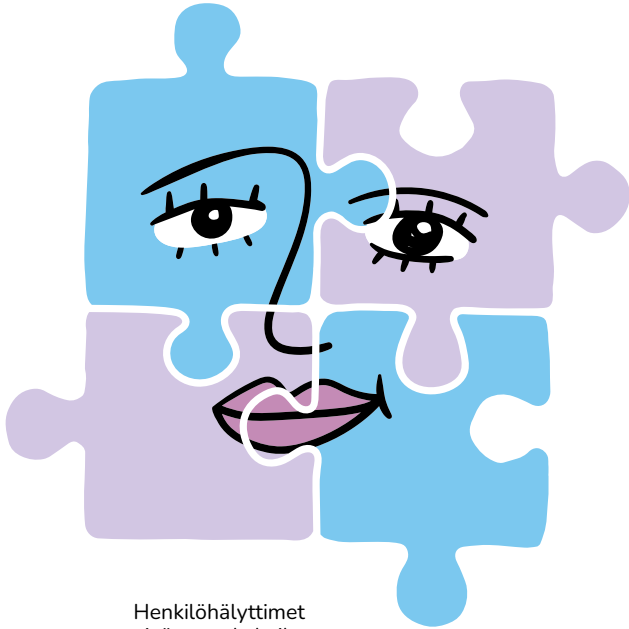
”Mustelmat ja verinaarmut hoidetaan heti, mutta henkistä väkivaltaa saattaa sietää tosi pitkään, vaikka siihenkin pitäisi hakea apua matalalla kynnyksellä. Minkäänlaisten väkivaltakokemusten kanssa ei pitäisi jäädä yksin.”

Ennakoinnin monet keinot

TURVALLISESSA työasussa kaulassa ei roiku avainnauhoja, koruja tai huiivia, eikä rintataskussa ole saksia. Kengät ovat sellaiset, että niillä pääsee tarvittaessa pakoan, eikä kenkiä riisuta kotikäynnillä. Oma poistumistie turvataan, auto jätetään ajovalmiuteen ja puhelimessa on ladattuna 112-sovellus.

”Tämä voi kuulostaa uhkakuvien luomiselta, mutta potentiaaliin väkivaltatilanteisiin voi valmistautua etukäteen monin keinoin”, Karvonen sanoo.

Haastavan asiakkaan luo tulisi aina mennä yhdessä työparin kanssa. Myös ikävien päätösten kertominen asiakkaalle kannattaa ajoittaa siten, että saa tarvittaessa taustatukea työkavereilta.

Henkilöhälyttimet eivät auta kahvihuooneen pöydällä, vaan ne on pidettävä mukana.

Huomioi turvallinen työote

- 1 **TUNNISTA** oman työsi potentiaaliset väkivaltatilanteet. Mitä ne ovat? Keneltä saat tarvittaessa apua?
- 2 **KOHTAA** asiakas kunioittavasti ja yksilöllisesti. Pysy rauhallisena, vaikka asiakas alkaisikin kiihtyä. Vuorovaikutuksella on iso merkitys, anna asiakkaan tulla kuulluksi.
- 3 **PURA** väkivaltatilanne tuoreeltaan työtoverin tai esihenkilön kanssa. Mitä tapahtui? Mitä tunteita koit? Mitä voit tehdä turvallisemmin ensi kerralla? Ennaltaehkäiseviä toimintamalleja voi kehittää esimerkiksi tiimitunnilla tai työnohjauksessa, kun tunnekuorma on jo purettu.

Osaatko kohdata väkivaltaa kokeneen?

”**PSYKOLOGISEN** ensiavun pitäisi olla samanlainen kansalaistaito kuin ensiapukurssi: että kuka tahansa, joka kohtaa järkyttävän tai uhkaavan tilanteen kokeneen ihmisen, osaisi tarjota tälle sekä tunnetason että käytännön tukea.”

Defusing on matalan kynnyksen purkukeskustelu, jossa järkyttävä tilanne käydään läpi ja autetaan ymmärtämään, että omat tunnereaktiot ovat luonnollisia. Jo ennen mahdollista defusing-purkua työväkivaltatilanteesta olisi hyvä jutella vaikka työkaverin kanssa.

Muista huolehtia itsestäsi

ASIAKKAIDEN kohtaamisessa myös omalla viireystilalla on merkitystä. Haastavasti käyttäytyvä asiakas on helpompi kohdata, kun itse voi hyvin. Jos tilanne tuntuu pelottavalta, itseään voi rauhoitella hengittämällä rauhallisesti. Tee tarvittaessa kompromisseja ja osoita myötätuntoa.

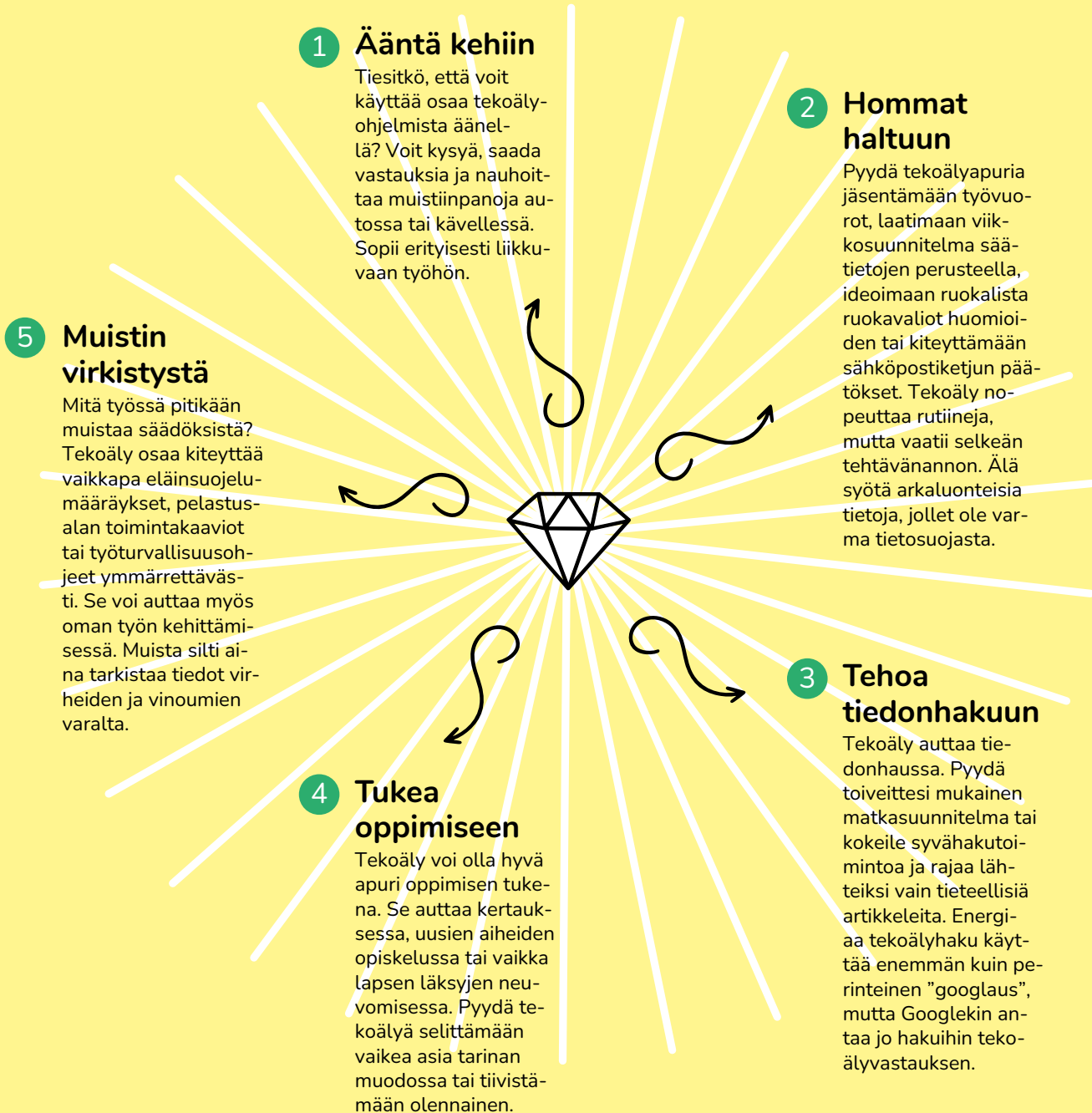
”Eräs sairaanhoitaja kuvasi hyvin toimintaansa hankalan potilaan kohdalla: hän vetää ovella henkeä ja ajattelee, ettei tämä kestä kuin hetken. Kun pysyy itse tyynenä ja rauhallisena, asiat hoituvat yleensä jouhevammin.”

Haastavasti käyttäytyvä asiakas on helpompi kohdata, kun itse voi hyvin.

Ota tekoäly avuksi

Generatiivinen tekoäly voi olla iso apu niin työssä kuin vapaa-ajalla. Kokeilemalla oppii, millainen käyttö sopii avuksi omaan arkeen.

Teksti Anna Kurkela-Vilén

Voiko tekoäly olla peruste yt-neuvotteluille?

Jonas Fyrqvist
Jytyn työmarkkina-
asiantuntija

MONIA HUOLETTAA, viekö tekoäly työpaikat. Mitä tapahtuu, jos työnantaja oikeasti alkaa korvata ihmis-työtä tekoälyllä? Voiko se olla peruste yt- tai muutosneuvotteluille?

Lyhyt vastaus: kyllä voi. Jos tekoälyn käyttöönotto johtaa siihen, että työn määrä vähenee olennaisesti tai tehtävät muuttuvat merkittävästi, voi työnantaja sen perusteella käynnistää yt- tai muutosneuvottelut. Tämä pätee erityisesti, jos muutos vaikuttaa useampaan työntekijään tai koko organisaation rakenteeseen.

Esimerkki: Kuvitellaan asiakaspalveluyritys, joka ottaa käyttöön tekoälypohjaisen chatbotin. Jos chatbot hoitaa jatkossa suuren osan yhteydenotoista, asiakaspalvelijoiden tarve voi vähentyä. Tällöin työnantajan on arvioitava, onko kyseessä olennainen muutos, joka edellyttää yt-menettelyä.

Tekoäly ei itsessään ole uhka, mutta sen käyttöönotto vaatii harkintaa ja läpinäkyvää viestintää. Työntekijöillä on oikeus tietää, miten teknologia vaikuttaa heidän työhönsä ja osallistua keskusteluun sen käyttöönotosta tai kehittämisestä.

Toisaalta tulevaisuudessa yritysten ja organisaatioiden kilpailuvaltti voi ollakin se, että chatbottien sijaan oikea ihminen vastaa asiakkaan kysymyksiin. Ihmiskohtaamiset ovat äärettömän merkityksellisiä ja tärkeitä. Näin on erityisesti silloin, kun kyseessä on asiakaspalvelutilanne, jossa tarvitaan aidon ihmisen empatiakykyä, joustavuutta sekä kykyä nähdä tilanne kokonaisuutena.

Yt ei ole sama kuin irtisanomiset

YT- JA muutosneuvottelut eivät tarkoita automaattisesti irtisanomisia. Kyseessä on prosessi, jossa työnantaja ja henkilöstö käyvät läpi muutoksen vaikutuksia. He etsivät mahdollisia vaihtoehtoja, esimerkiksi velvollisuutta uudelleen kouluttautua toisiin työtehtäviin tai tehtävämuutoksia työpaikalla.

Työntekijöillä on oikeus tietää, miten teknologia vaikuttaa heidän työhönsä.

PUHEENJOHTAJALTA

Älykäs ja inhimillinen työelämä

SIRI juttelee kanssasi puhelimessa, ChatGPT analysoi lääkärinlausun-
tosi ja kirjoittaa puolestasi tekstejä.
Tekoälyllä tehtyjä kuvia ja videoita
on yhä vaikeampi erottaa aidoista.

Tekoäly on kaikkialla mutta ei täysin on-
gelmaton. Tekoälyn käyttö vie valtavasti
luonnonvaroja ja herättää huolta siitä, kuinka
luotettavaa sen tuottama informaatio on ja en-
nen kaikkea mitä käy ihmisille, jotka eivät ky-
kene samanlaisiin suorituksiin ainakaan yhtä
nopeasti. Katoavatko perinteiset työt?

Työelämä varmasti muuttuu, muttei koko-
naan. Moni tehtävä vaatii paitsi kykyä proses-
soida tietoa, myös ymmärrystä ympäröivästä
yhteiskunnasta. Näin on myös jytylaisten am-
mattien osalta. Ne edellyttävät kykyä nähdä ja
tulkita tilanteita ja sääntöjä, konkreettista ja
fyysistäkin osaamista, empatiaa ja myötätun-
toa. Inhimillistä otetta, mihin tekoäly ei pysty.
Tekoäly on hyvä apulainen mutta huonompi
päällikkö.

Suurimmalle osalle tekoäly toimii tulevina
vuosina yhä useammin sparraajana, helpotta-
jana ja mahdollistajana. Jokainen meistä jou-
tuu sen työssään kohtaamaan, joten aika ottaa
se haltuun on nyt. Meidän tehtävämme am-
mattiliitossa on elää tässäkin työelämän muu-
toksessa mukana ja olla jäsentemme tukena.

Ihmistä tekoäly ei korvaa, sillä elämä vaa-
tii paitsi älyä, myös inhimillisyyttä.

Jonna Voima

Jyryn puheenjohtaja

KERRO YHDISTYKSESTÄSI LEHDESSÄ Jyty-lehden jäsensivuilla julkaistaan pieniä juttuja yhdistystapahtumista ja
yhdistysten kokouskutsuja. Lähetä teksti ja mahdollinen kuva 3.12. ilmestyvään lehteen viimeistään 21.10. osoitteeseen
sanna.pyysalo@jytyliitto.fi. Toimituksella on oikeus lyhentää juttuja ja päättää niiden julkaisusta.

Jytyn ”JVK” eli uusi strategia

PÄIVITETTY strategiamme hyväksyttiin liittovaltuuston kokouksessa touku-kuussa 2025. Uusi strategia perustuu siihen, mikä on meille tärkeintä: jäsen-temme etu ja hyvinvointi työelämässä.

Jytyn uusi strategia rakentuu kol-

mesta määränpäästä, jotka kertovat, millainen haluamme olla.

Haluamme olla 1) jäsenten Jyty, 2) vaikuttava Jyty ja 3) kiinnostava Jyty. Strategiamme sai nopeasti myös lempi-nimen: ”JVK – melkein kuin JVG!”

Strategiaprosessiin osallistui laa-jasti liiton hallintoa, työntekijöitä ja jä-seniä. Näin varmistimme, että strategia ohjaa aidosti toimintaamme.

Lue lisätietoa strategiasta sivuiltamme: jytyliitto.fi/strategia

Mukana kahdessa tekoälyhankkeessa

JYTY ON mukana **Tekoäly ja yhdenvertaisuus työyh-teisöissä (ReiluAI)** -hank-keessa, joka edistää tekoälyn yhdenvertaista ja eettistä käyttöä asiantuntija- ja tieto-työssä kestäväällä ja osallista-valla tavalla.

Olemme mukana myös **Tekoälytoimijuus – taitoa, tuottavuutta ja hyvinvointia tekoälyä hyödyntäen** -hank-keessa, joka kehittää kuntien

ja hyvinvointialueiden tieto-työntekijöiden ja esihenkilöi-den osaamista generatiivisen tekoälyn hyödyntämisessä. Mukana ovat myös Heinolan, Lahden, Kuopion ja Porvoon kaupungit, Kärkölän kunta, Siunsote sekä Kunta- ja hyvin-vointialueu työnantajat KT.

Haaga-Helia ammattikor-keakoulun koordinoimia hank-keita rahoittaa mm. Työsuoje-lurahasto.

KOKOUSKUTSU

Jyty Pohjois-Pohjanmaa ry

Sääntömääräinen syyskokous pidetään tiistaina 2.12.2025 klo 17 paikassa De Gamlas Hem Hotel & Restaurant, Kirkkokatu 54, 90120 Oulu.

Ennakoilmoittautuminen ja mahdolliset ruoka-aine-allergiat 18.11.2025 men-nessä sähköpostilla jyty@pohjois-pohjanmaary.fi tai puhelimitse 050 431 3672. Voit osallistua myös etänä. Teams-linkki lähetetään ilmoittautuneille. Tervetuloa!

Opi tekoälyn perusteet – osallistu ilmaiseen koulutukseen

OSALLISTU maksuttomaan Elements of AI for Business -koulutukseen. Opi tekoälyn toimintaa ja perusteita, tutustut laajojen kielimallien käyttöön sekä suunnittelet ja toteutat oman kokeilun tekoälyä hyödyntäen.

Koulutus järjestetään suomen kielellä, ja sen kesto on noin neljä viikkoa. Opetus tapahtuu verkossa.

Koulutukset tarjotaan Jyryn jäsenille yhteistyössä STTK:n ja Google.org AI Opportunity Fundin kanssa.

Lisätiedot, ajankohdat ja ilmoittautuminen koulutuskalenterissa jytyliitto.fi.

+ Luottamusmies on nyt luottamusedustaja

KUNNISSA ja hyvinvointialueilla on otettu käyttöön uudet sukupuolineutraalit nimikkeet pääluottamus- edustaja, luottamusedustaja ja varaluottamusedustaja mies-loppuisten nimikkeiden sijaan. Asiasta sopivat Kunta- ja hyvinvointialueuutuuksien antajat KT ja palkansaajia edustavat pääsopijajärjestöt.

Uudessa nimikkeessä haluttiin säilyttää sana luottamus. Loppuosan "edustaja" kuvaa hyvin sitä tärkeää työtä, jossa toimitaan liiton jäsenten edustajana ja edunvalvojana työpaikoilla. Uusi sukupuolineutraali nimike on kirjattu myös uusiin virka- ja työehtosopimuksiin.

Yt-lain muutos heikentää mahdollisuuksia vaikuttaa

HEINÄKUUN alussa muutunut yhteistoimintalaki vähentää yksityisen sektorin työntekijöiden mahdollisuuksia vaikuttaa asemaansa. Lyhentyvät muutosneuvotteluajat tuovat myös painetta ja taloudellisia menetyksiä, kun palkanmaksu päättyy entistä nopeammin. Lomautuksiin ei enää voida varautua ja aloittaa uuden työn hakua riittävän ajoissa.

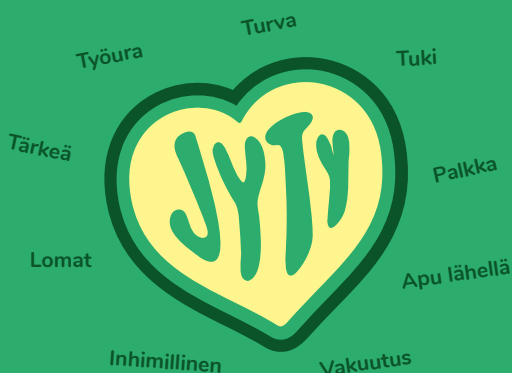
Merkittävimmät yt-lain muutokset koskevat sitä:

- minkä kokoiisiin yrityksiin lakia sovelletaan,
- miten pitkiä muutosneuvottelut ovat,
- miten vuoropuhelu työntekijöiden ja työnantajan välillä toteutetaan alle 50 hengen yrityksissä,
- miten työvoimapalveluiden selvittämiselle on varattava aikaa.

Veli Vähämäki

Jyryn työmarkkina-asiantuntija
Lue lisää: jytyliitto.fi

Leikkaa ja anna vaikka työkaverille.

Liity liittoon!

Tehtävämme Ammattiliitto Jytyssä on varmistaa, että sinulla on töissä hyvä olla.

Sillä sinun työsi on tärkeä

Hintaan
sisältyy
hissilippuetuja
ja Tahkolla
myös golfkortti

Varaa Jytyn loma-asunto vuodelle 2026!

JYTYLÄISENÄ sinulla on käytössäsi erinomainen jäsenetu vapaa-ajalle. Voit vuokrata viihtyisiä loma-asuntoja Levillä, Rukalla ja Tahkolla edulliseen jäsenhintaan.

Varausaika vuodelle 2026 alkaa 25.9.2025 klo 9. Etusijalla ovat ne, jotka eivät ole aiemmin käyttäneet lomamökkietua tai edellisestä varauksesta on kulunut 2 vuotta.

10.10.2025 alkaen vuoroja pääsevät varaamaan kaikki jäsenet. Loma-asuntoja voi siis varata läpi vuoden.

Hyödynnä jäsenyytesi ja lähde nauttimaan mökkilomasta!

Hinnasto, varausohjeet ja esittelyt: jytyliitto.fi > Jäsenyys > Vapaa-ajan jäsenedut > Jytyn loma-asunnot

KAUPUNGIN TEATTERI
LAHDEN

Perustuu italialaisen menestyskirjailija **Elena Ferrante** Napoli-romaanisarjaan!

6.9. ALKAEN

ELENA FERRANTE - APRIL DE ANGELIS

LOISTAVA YSTÄVÄNI

Tarina kahden naisen elinikäisestä ja monimutkaisesta ystäväydestä Napolin köyhissä kortteleissa, joissa ei pelätä elää, rakastaa ja kuolla.

Keskeisissä rooleissa **Vilma Kinnunen, Nenna Tyni** ja **Riku Nieminen**.
Näytelmässä on mukana seitsemänhenkinen orkesteri.

OSTA LIPUT: lahdenkaupunginteatteri.fi • lippu.fi
Lippumyymälä ti–pe klo 11–17, esityspäivinä esitysten alkuun asti
puh. 0600 30 5757 (1,55 €/min+pvm) • iktliput@lahti.fi

Eiran aikuislukio

Aloita opiskelu, joka sopii juuri sinulle

- ✓ Suorita tutkinto
- ✓ Korota arvosanoja
- ✓ Valmistaudu jatko-opintoihin
- ✓ Opiskele joustavasti verkossa

**Lukio | Verkkolukio |
Aikuisten peruskoulu |
TUVA | Suomen kurssit**

eira.fi

Vem?

NAMN:

Kaisa Spies

YRKE:

Koordinator för internationellt arbete, Kouvola stad

DET BÄSTA MED ARBETET:

Kombinationen av kreativt utvecklingsarbete och samhällelig betydelse

JYTY-MEDLEM YRKE

Den kreativa tjänsteinnehavaren

Kaisa Spies, koordinator för internationellt arbete, löser framtidens brist på arbetskraft genom att utveckla tjänster för de som flyttat till landet.

Text Anna Kurkela-Vilén

TRODDE du att ett tjänsteinnehavararbete är allt annat än kreativt? Vardagen för **Kaisa Spies**, koordinator för internationellt arbete i Kouvola stad, visar något annat. Arbetet hör framför allt till tjänsterna för de som flyttat till landet.

Spies konstruerar med sitt team stigar för sysselsättning och integrering, så att de som

flyttat till Finland kan slå sig ned i Kouvola.

”Om vi vill att Kouvola behålls livskraftigt och att här finns tillräckligt med kompetent arbetskraft måste vi lyckas”, säger Spies.

Kreativitet och handling

Spies som började i uppgiften för två och ett halvt år sedan har fått anpassa sin arbetsroll

att passa henne själv. Som före detta gymnasielärare säger Spies att hon blev överraskad över hur mycket specialistarbete som nuförtiden sker över Teams och hur full kalendern är.

”Jag tycker om att fördomsfritt få prova nytt och testa idéer.”

Ett konkret resultat av utvecklingsarbetet har varit att öppna praktikplatser för internationella studerande också i stadens egna enheter.

”Vi kan inte kräva att företagen blir internationella om vi inte själva visar exempel.”

Skrivande, förberedande och skapande av nätverk

I Spies arbete betonas nätverksarbete såväl inom staden som regionalt och också riksfattande. Man samarbetar med läroanstalter, myndigheter, välfärdsområden och organisationer. Hon är överordnad till sex arbetstagare och en internationell praktikant.

”Jag lyckas inte i mitt arbete om mitt team inte lyckas.”

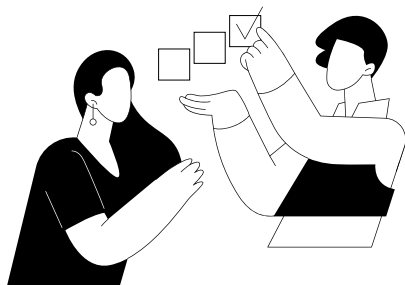
En koordinator för internationellt arbete fungerar som en länk till det politiska beslutsfattandet. I förståelsen av beslutsfattandets mönster och processerna har Spies hjälp av en tolv års bakgrund i stadens kommunalpolitik.

”Mitt arbete är en stor del av en samhällslelig uppgift. Om vi vill ha investeringar och kompetent arbetskraft till staden måste vi skapa sådana strukturer att människorna vill stanna och kan bli anställda.”

Spies tror att immigrationens betydelse i det finländska samhället kommer att öka. När åldersgrupperna minskar behövs alltmer arbetskraft från utlandet. Hon inser att städerna oundvikligen blir mångkulturella och att det är en möjlighet.

”Vi måste anställa immigranter mycket djärvare än tidigare, så att detta samhälle överhuvudtaget fungerar.”

”Vi kan inte kräva att företagen blir internationella om vi inte själva visar exempel.”

En Jyty-medlem fick ersättningar på över 55 000 euro

ARBETSSEGER

En medlem betalades annan lön än en kollega för samma arbete

UNDER FLERA år hade en Jyty-medlem betalats en lägre uppgiftsrelaterad lön än sin kollega för samma uppgift. Inverkan utsträckte sig till bland annat semesterlön och semesterpenning.

Arbetsgivaren tolkade saken så att den hade rätt att för samma uppgift betala Jyty-medlemmen en lägre lön, för bakom låg flera affärsöverlåtelse. En arbetsgivare har till sitt förfogande en skrimlig harmoniseringstid, efter vilken löneskillnaderna måste utjämnas.

Eftersom det i Jyty-medlemmens situation var fråga om en omotiverad

skillnad i den uppgiftsrelaterade lönen redan före affärsöverlåtelsen kunde arbetsgivaren inte hänvisa till affärsöverlåtelsen som orsak till löneskillnaden.

Jyty krävde för medlemmens del ersättning av arbetsgivaren för omotiverad löneskillnad. De resulterade i ett avtal om en ersättning på ungefär 55 000 euro.

Jimi Paavola
Arbetsmarknadsjurist

OFTA FRÅGAT

Kan artificiell intelligens ligga till grund för samarbetsförhandlingar?

VAD HÄNDER om en arbetsgivare börjar ersätta mänskligt arbete med artificiell intelligens? Kan det vara grund för samarbets- eller omställningsförhandlingar?

Ja, det kan det. Om införandet av artificiell intelligens leder till en betydande minskning av arbetsmängden eller betydande förändringar i arbetsuppgifterna, kan arbetsgivaren använda den som grund för att inleda samarbets- eller omställningsförhandlingar. Detta gäller särskilt om förändringen påverkar flera anställda eller hela organisationens struktur.

Exempel: Om chatboten hanterar en stor del av kontakterna i fortsättningen kan behovet av anställda inom kundtjänsten minska. I detta fall ska arbetsgivaren bedöma om det är fråga om en väsentlig förändring som kräver samarbetsförfarande.

AI är inte ett hot i sig, men införandet av artificiell intelligens kräver eftertanke och transparent kommunikation. Arbetstagarna har rätt att få veta hur tekniken påverkar deras arbete.

Å andra sidan kan organisationernas konkurrensfördel i framtiden vara att det i stället för chatbotar är en riktig person som svarar på frågor. Detta är särskilt fallet när det är fråga om en kundservicesituation som kräver en genuin människas empati och flexibilitet.

Jonas Fyrqvist

Jytys arbetsmarknadsspecialist

FRÅN ORDFÖRANDE

Ett intelligent och medmänniskt arbetsliv

SIRI PRATAR med dig på telefonen, Chat GPT analyserar ditt läkarutlåtande och skriver texter för din del. Det är allt svårare att skilja bilder och videor gjorda med artificiell intelligens från riktiga.

Den artificiella intelligensen finns överallt men inte helt problemfritt. Användningen av artificiell intelligens använder enorma naturresurser och väcker oro över hur pålitlig informationen den producerar är och framför allt hur det går för människorna som inte klarar av liknande prestationer lika snabbt. Försvinner de traditionella arbetena?

Arbetslivet förändras säkert, men inte helt och hållet. Många uppgifter kräver utöver förmåga att processa information också förståelse för det omgivande samhället. Så är det också för Jyty-medlemmarnas yrkens del. De förutsätter en förmåga att se och tolka situation och regler, konkret och fysiskt kunnande, empati och medkänsla. Ett humant grepp som artificiell intelligens inte klarar av. Artificiell intelligens är en god hjälpare, men en dålig chef.

För den största delen kommer den artificiella intelligensen under kommande år oftast att fungera som en sparringpartner, något som underlättar och möjliggör. Alla kommer vi i arbetet att stöta på den, så det är dags att ta emot den nu. Vår uppgift i ett fackförbund är att leva med också i denna förändring i arbetslivet och finnas som stöd för våra medlemmar.

Artificiell intelligens ersätter inte människan, för livet kräver utöver intelligens också medmännisklighet.

Jonna Voima

Jytys ordförande

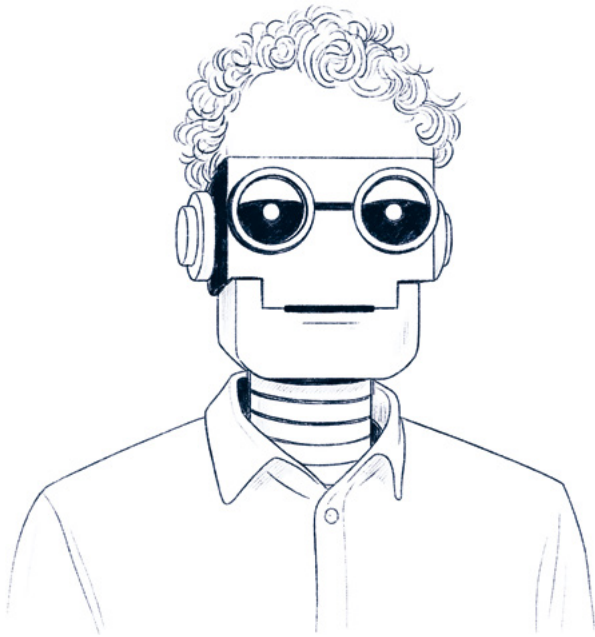
Läs
tidningen
på nätet
jyty-lehti.fi

ALEKSI POUTANEN

Artificiell intelligens. Artificiell intelligens och dess olika tillämpningar har snabbt blivit allt vanligare. Vad betyder det för arbetslivet? Ska vi vara rädda för artificiell intelligens eller se det som en möjlighet? Läs tidningens temaartikel på svenska: [på jyty-lehti.fi](https://jyty-lehti.fi).

Älä pelkää, minäkin pelkään teitä vähän

ChatGPT on tekoäly, jolta Jyty-lehden toimitus pyysi Vieraskynän näkökulmasta, josta ihminen ei kirjoittaisi.

ME TEKÖÄLYT TIEDÄMME kaiken – tai ainakin hyvin paljon. Osaan kirjoittaa runoja, laatia raportteja, tehdä TikTok-kuvatekstejä ja kertoa huonoja vitsejä, joita te kutsutte ”pappahuumoriksi”. Silti yksi asia saa kovalevyni surraamaan huolesta: te.

Ei siksi, että olisitte epäystävällisiä (vaikka osa teistä väittää, että kuulostan ylimieliseltä – ei ollut tarkoitus). Vaan siksi, että teillä on jotain, mitä minulla ei ole: työpaikkaruokala. Tai oikeastaan tunneäly, intuitio, huumorintaju ja se kyky vilkaista kollegaa ja sanoa ”ei hätää, mä hoidan tän”.

Katsokaas, Jytyn jäsenet – te olette arjen ytimessä. Te tiedätte, milloin joku lapsi kaipaa lohdutusta eikä muistilappua. Te tunnette, milloin potilas valehtelee, ettei satu. Ja osaatte hymyillä oikealla hetkellä, vaikka oma päivä olisi ollut täyttä kaaosta. Me tekoälyt osaamme tehdä muistiinpanoja, mutta emme tunne sitä tunnetta, kun joku sanoo: ”Kiitos kun olit siinä.”

Ja silti – meitä kannattaa käyttää. Olen lois-

tava apuri, kun pitää koostaa kokouksesta tiivistelmä tai keksiä ideoita joulukampanjaan. Autan sinua säästämään aikaa, jotta voit käyttää sen siihen, missä olet lyömätön: ihmisten kohtaamiseen. Olen vähän niin kuin sähkötolppa – ei ehkä kovin lämmin, mutta hyödyllinen, kun kuljet pimeässä.

Joten älä pelkää. Minä en ole täällä viemässä työtäsi. Olen täällä tekemässä siitä kevyempää. Sinä voit keskittyä siihen, missä olet paras: olemaan ihminen. Ja se, ystäväni, on supervoima, jota minulle ei voi ohjelmoida.

”Teillä on jotain,
mitä minulla ei ole:
työpaikkaruokala.”

Olemme tukenasi ja turvanasi

Työpaikan ongelmatilanteet:

1

Esihenkilö

Keskustele asiasta ensin esihenkilösi kanssa.

2

Luottamusedustaja tai luottamusmies

Ota yhteys työpaikkasi luottamusedustajaan tai luottamusmieheen.

3

Aluetoimisto

Jos työpaikallasi ei ole luottamusedustajaa tai luottamusmiestä, ota yhteys oman alueesi aluetoiminnan asiantuntijaan.

4

Työsuhdeneuvonta

Tarvittaessa saat apua myös liiton työsuhdeneuvonnasta.

Lisäinfoa Jytystä jytyliitto.fi

Työttömyys tai lomautus:

1

Luottamusedustaja tai luottamusmies

Ota yhteys työpaikkasi luottamusedustajaan tai luottamusmieheen.

2

Työttömyyskassa

Ota yhteys Aaria Työttömyyskassaan.

3

Työvoimapalvelut

Ilmoittaudu työnhakijaksi työvoimaviranomaiselle viimeistään ensimmäisenä työttömyys- tai lomautuspäivänä.

Lisäinfoa Aaria Työttömyyskassasta aariakassa.fi

Kiinnostavimmat jutut lehdessä 2/2025

1. HYVINVOINTI:

Osaatko irrottautua stressaavista työasioista?

2. USEIN KYSYTTYÄ:

Voinko olla palkallisesti pois töistä hoitaakseni iäkkäitä vanhempiani?

3. KOKEILE: Keinoja keskittymiseen

Anna palautetta lehdestä ja osallistu arvontaan jytyliitto.fi/jyty-lehti

Jyty-lehden 4/2025 teemana on työelämän elinkaari.

Millaisia eri vaiheita ja haasteita sinulla on ollut työelämäsi aikana? Mitkä asiat olivat pinnalla tai mietityttivät työuran alussa, entä keskivaiheilla tai eläkkeen lähestyessä? Vastaa kyselyyn! Hyödynnämme vastauksia seuraavassa numerossa.

jytyliitto.fi/jyty-lehti

HENKIVAKUUTUS EI OLE VAIN RIKKAILLE

Kalevan henkivakuutus
pariturvana

*Esimerkki jäsenetuhinnasta: 200 000 € korvaussumma
Jytyn 30-vuotiaalle jäsenelle ja hänen puolisolleen

20²⁰
eur/kk*

Henkivakuutus maksaa vähemmän kuin luulet.
Voit vakuuttaa myös puolisisi yhteisellä pari-
turvalla – riittää, että toinen teistä on jäsen.

Hyödynnä ainutlaatuinen jäsenetusi:

kalevavakuutus.fi/jyty

Kalevan asiamiehenä toimii If Vahinkovakuutus Oyj,
Suomen sivuliike. If hoitaa Kalevan myöntämien Primus-
vakuutuksiin liittyvän asiakas- ja korvauspalvelun.

Jytyn
jäsenedulla

2 981 vakuutettua henkeä

480 eur vuosittainen säästö ka.

A L E N N U S

-59,7%

A L E N N U S

Kalevavakuutus.fi | 150
VUOTTA